Խմբագրատեղի սկսեալ վի գրելիքի 10 մէճիտ.
6 այլոց 5 »
3 այլոց 2 1/2 »

Թաշրատարաբ իշին բոսթան իւճրէթի պիզէ օլարագ, Սկսեալ գրելիք 12 մէճիտ.
6 այլոց 6 »
3 այլոց 3 »

Իլանները պէտք է բոլորովին ազատ ուղարկուին։

Մասիսի Էջերեան

1878 ՄԱՐՏ 20 — ՄԻԻՆԱՏԻՒ ԷՐՃԻԵԱՍ — ՏՐԱՕՐԵՊԻՍ ԷՎՎԷԼ ՏԱ

ՔԱՂԱՂ ԻՐԹԷՍԻ — Ն. 3708

ԱՎԱՖՐԱՆԿԱ ԱՊՐԻԼ (ՆԻՍԱՆ) 1

Իլանաթը պէտք է սաթը 1 մինչի ազիզա 3, 3 մինչի տէֆա 2, 3 մինչի վէ սայիր տէֆալարի իշին 1 դր։ Իլան գրաստանա գանու

ՇՈՒՄՆՈՒՏԱՆ ՄԷԹՈՒՊ

Մի-էլիֆ,

Շումնու, 12/24 մարտ 1878

Իբի կիւնտէն պէրու հավալար թէքբար պօղուլուպ, լաէնգաթի զար եաղմագտա տըր. մէվսիմի չիթա, եաղամըզը ըէք չաբուք պըրագմագ իսթէմէեիպ, զանն իտէրսին քի, թապկյաթ պիլէ պիզէ մէրհամէթ իթմէմէքտէ տիր. իւք պահար կիւնէչինին զիյալարը իւք տէֆա թէկսիր իթտիքտէ, սէվինմէյէ պաշլատըգ, ֆագաթ, պիկի ալտաթմըշ օլտուղունու պու կիւն կէօրմէքտէ յիպ Միւհաճիրլէրին քեաֆֆէսի չէհրին իշէրիսինէն չըգարըլըպ, պիր մըգտարը չաարըտա իսքեան իթտիրիլտի, պիր մըգտարը էթրաֆ քէօյլէրէ թագսիմ օլունուպ, վէ գալանլար տախի քէնտի քէօյլէրինէ ավտէթ իթմէքտէ տիրլէր. չատըրլար ալթընտա իսքեան իտէն միւհաճիրլէրին մըգտարը օն պէշ պինտէն զիյատէ տիր, պու պիշարէլէրին հալի բէրիշանիլէրինի կէօրմէք ինսանա տէհշէթ կէթիրիպ, վէ սէֆիլիքլէրինին տէրէճէսինի տախի նազ ու թարիֆ իթմէք իշին չէօհրէթչուար պիր միէլիֆին գալէմէնէ միւհթաճ տըր. Սէֆալէթտէն իւէրու կէլէն խասթալըգլար, վէ խուսուսիյէ պիր նէվի թիֆօ իլէթի, պու պիշարէլէրի հէլաք էյլէտիկինտէն, կիւնտէ 40–50 քիչի գուրպան կիթմէքտէ տիր. Իբի կիւնտէն պէրու սօղուգ տախի չիտտէթլի օլտուղունտան, պու կիճէ, 128 վէֆիյաթ վուգու պուլտուղու, մէկմուրլարը Հիքիմէթ վիրտիքլէրի ժուրնալարտան անալըզմըշ տըր.

Էվվէլքի մէքթուպտա սէպէպլէրինի պէեան իտէրէք, պիր իլէթի սարիա զուհուրինին միւքին օլտուղունու սէօյէմիշ իտիք. պու հալին զուհուրա կէլմիշ օլտուղունու, քէմալի թէէսսիֆէլէ միւշահէտ իթմէքտէյիզ, վագաա, պէօյլէ խայբրսըզ վուգուաթլարտան պահս իթմէք գուլաղա խոշ կէլմէզ իսէ տէ, եալընըզ գուլաղա խոշ կէլէնէր /լէ ուղրաշմագ տախի քեարը ադըլ օլմաեբպ, ինսան տոյիմա սըհհէթ վէ թարիգը սէլամէթինի տուշիւնմէք տէ իգթիդա տըր. հէր նէ գատար քէշֆիժիդին զուհուրա կէլմէսինի հիշ պիր վագըթ իսթէմէզ վէ արպու իթմէզ իտիք իսէ տէ, չի ֆայտէ քի թասլիաթ հէր հալտէ քէնտի հիքմիւնիւ իճրա իտէճէք տիր. սէպէպ վէրտիքտէն սօնրա, նէթիճէսինի մէէմուլ իթմէմէք թասլեաթա գարշը, վէ ոնը ինքեար էթմէք տիմէք տիր. Շէհրիմիզտէ թէֆօ իլէթի պաշ կէօսթէրմիշ տիր. ալէլ խուսուս, միւհաճիրլէրտէ պու իլէթ ուսմուտի օլմուշ տուր, էկէր հէքիմէրին բաբօրթօլարընա ինանմագ լազըմ կէլիր իսէ, պու պիշարէլէրին տէօրթտէ իւշ բաեընդն էօմրիւ թէէլիքէտ օլուպ, վէ եաշամալարընա իւմիտ օլմատըզընը պէեան իթմէքտէ տիրլէր. վագաա, տէհշէթլու պիր հիսապ տըր պու, ֆագաթ պու պիշարէլէրին պիւթիւն դըշ չէքաիքլէրի սէֆիլիքլէրի պիր ինսան կէօզ էօնիւնէ կէթիրիպ տէ միւթալաա իթտէ, վիրիլէն հիքմէթ գասլուլէ մէճալուր օլաճաղընտա հիշ չիտալէ եօգ տուր. Եէմէքտէն, կ'յինմէքտէն, էմրի թէտավիտէն, էմրի մուհաֆազատան, վէլ հասը էօմրիւնիւն պագասը իշին լազըմ կէլէն հէր չէյտէն մահրում գալան պու սէֆ'ալէր, Նա՞րլ եաշաեապիրլէր. Եէնի կէլէն գայիմագամըզը պոնարը տէրհալ իշէրի ալընարագ, էվվէլքի կիպի չէհիր իշինտէ պարընտրըմասընը կէրչի միւրատ վէ էմր իթմէշ տիր, լաքին, սըհհէթ գօմիսիոնու, մէմլէքէթին սըհհէթինին պիւսպէթիւն պօղուլաճաղը վէ իսլէթին ուսմումի օլուպ էօնիւ ալընամաեաճաղընընն պէեանիյլէ, մուխալիֆլէթ էյլէմիշլէր տիր. Նէֆսի չէհիրտէ տախի պաշ կէօսթէրմիշ օյան չու իլէթին, ինչաալահ ուսմումի օմազտան էվվէլ, ֆէվգէլատ վ. միւհսիր թէտպիրլէր իլէ քեամիլէն էօնիւ ալընաճաղընա իւմիտվար պուլունմագտաեը.

Նէհիրի օյան միւհաճիրլէր կէրէք խուրթիւնան վէ կէրէք Իսլամ մէմլէքէթլէրինէ ավտէթ իթմէքտէ տիրլէր. Իսլամար, Ռուսլար հագդընա օյան էմնիյէթսիզլիքլէրինի պէր թարաֆ իտիպ, քէնարիլրինէ կէօսթէրտիքլէրի նէզաքէթ վէ լենանիյէթտէն տօլաեը մէմնուն օլմագտա տըրլար. ֆագաթ, Պուլկարլար իշին, այնի հալ կէօրիւմքէտ տէյիլ տիր. պու տախի, պիր տէրէճէէ գատար հագդալ տըր զանն իտէրիմ. զիրա, պիւթիւն էօմրիւնիւ զիյիւրտալիքէ կէշիրիպ, վէ թէսսաֆիֆէն եէրտէն խաղինէ պուլան պիր տամմ նէ հալտէ պուլունուր, վէ նէլէր եարասպիր իսէ, շիմտի պուլնլար տախի այնի հալտէ պուլունմագտա տըրլար. Իշէրինտէ ճահիլի ըէք չօգ օլտուղունտան, էվվէլինտէն Թիւրքլէրէ հէր նէ քի խանատ իթմէքտէ իտիլէր իսէ, շիմտի օ հալի քէնտիլէր իթմէկէ չալըշմագտա տըրլար. մէտէնիյէթ վէ հուրրիյէթ իտտաասընտա կէղէն պիր վիլայէթ իլին, պու հալ հիշ պիր վագթ եաղըշմագ. Ռուսլար տախի, զանընմտա պուունլարըն պու հալինի ըէք ալէա պիլմիշ լուուգլարընտան, իսարէյի միւմքին մէրթէպէ քէնտի եէպլէրինտէ սաղլայըպ, պիր ֆէնալըգա վէ հագարէթէ ճիւրաթ իտէն օլուր իսէ, ճէղանըն էն եիւքսէք տէրէճէսինի թէէրթիպ իթմէքտէ տիրլէր. Իգպալարընընն եավէրիլիկյէ, գաղանմըշ օլտուգլարը իմթիյազ վէ հուրրիյէթէ, պու վէճճ իլէ լայըգ օլմուշ օլտուգլարընը իսպաթ իտէճէքլէ՞ր մի ամէպա.

Գոյիմագամըմըզ պուլունան Ցանիշ պէյ հազրէթլէրի ազ օլունուպ, եէրինէ Տէրիսաատէթտէն թալաթ պէյ իսմինտէ պիք գաթ նասպ ու թային պույրուլմուշ տուր. միւմայիլէյհին պէօյլէ նակէհան ազինտէն տօլայը, կէրէք Իսլամ վէ կէրէք Խրիսթիեան ուսմում էհալիէսէֆ իթմէքտէ տիրլէր. վագաա, ուսմում էհալի իլէ պէրապէր, միւմայիլէյհին հէր ճիհէթէ վէ հէր խուսուստա միսթայիտ պուլունտուղունա իտտաա իտէմէյիզ, զիրա, զաթէն պէօյլէ մէէմուրլարըմըզ ըէք նատիր տիր. անճագ, միւմքին մէրթէպէ գամիր տէնիլէն չէյի քէնտինէ ըէհպէր իտէրէք, միւսավաթ իւզրէ իտարէ իտէն մէէմուրլարտան պիրի իսի. միւմայիլէյհին ազի, նուֆուզ ու էնթրիզալար էսէրի օլտուղունչիւրհէ օլունմագտա տըր. եէնի թային օլունան գայմագամ պէյին էմրինտէ օգունանն չու աթիտէքի սաթըրլար, օլունան չիւրհէյի պիր տէրէճէէ զատար թատիգ իթմէքտէ տիրլէր. Իշթէ միւմայիլէյհին սրճիլի «Շումնու գայիմագամը պուլունան Ցանիշ պէյին պագը թարաֆլարտան իսպար օլունան սույի իտարէյէրինանէն տօլայը ազի լազըմ կէլիպ...» էհալինին հէր սընըֆընտա միւմայիլէյհ հազդընտա իշթիգեա իտէճէք պիր քիմսէ պուլունմատըզընը, վէ տէրէճէյի նիհայէտէ խոշնուտ օլուպ, հիւանի թէվէճճիհէլէրի պուլունտուղունու, պէնտէնիզ ըէք ալէա պիլիր իսէմտ, պիլմէյիզ քի, սույի իտարէյէրինի իսպար իտէն թարաֆ քիմէր տըր.

Պիր գաչ այտան պէրու պուրատա պուլունան Սոֆիան բաչանընն պիրատէրի ճէրրահ Պետրոս էֆէնտի թիֆօ իլէթինէ գուրպան կիթմիշ օլտուղու մա թէէսսիֆ խապէր ալըգ, մէրգումուն ճէնազէսի եարընն քիլիսէմիզէ նագլ օլունուպ միլէթ գալրիստոնընա տէֆին օլունաճագ տըր.

* * *

ՎԱՐՆԱՏԱՆ ՍԻԼԻՍԹՐԻ

Գուրիէ տ'Օրիան դազէթասընընն տօսթլարընտան սէյեահաթ իտէն պիր զաթ, Թունա վիլայէթինին պիր գըսմընը տօլաշարագ, օլ պապաէ մուխթասար սուրէթտէ դալէմէ ալըգը պագը մալիսմաթը, դազէթայի մէզքիւրէ կէօնտէրմիշ օլտուղունտան, պիզ տախի մալիսմաթը մէզքիւրէյի անանէն նագլ իէ տէրճ ու պէեան իտէրիզ.

Շէյլէ քի,

«Վարնատա Ֆէվզէլատ պիր իգտիհամ մէվճուտ օլուպ, հէր թարաֆտա, Ռուսլարընն էօնիւնտէն Ֆիրար իտէն Զէրքէպլէր վէ Թաթարլար, Մըսըր միսթահֆըզ ասքէրլէրի, վէ Ռուսլարընն եաղլաշմասը միւնասէպէթիյլէ, էօթէտէն պէրիտէն ազըմ ազըմ կէլմիշ օյան ախպո իթաճլար կէօրիւմքէտ տիր. Վէ լիմանատա, իսկէլէէրատ, սանճաղլարտա, կէօմրիւք քէնարլարընտա կիտէն կէլէն ասլա էքսիք տէյիլ տիր, վէ չու գատար բաթըրտը վէ կիւրիւթիւ իշինտէ, էն ղիեատէ նապարը տիզդաթա չարբան չէյ, Թիւրքլէր իթարաֆընտան սաթընա չըգարըմըշ օյան էյեանընն չօզլուպ, Զէրքէպլէրին կիւրիւթիւս, վէ չէհրատ ուսմուրը զապըթաեը իճրա իյլէմքալ պուլունան Մըսըր ասքէրլէրինին քէսրէթի տիր.

«Շ. հրատ ասպիշ վէ ինիիդամ պիր քէմալ օլուպ, էհալի, Մըսըր ֆըրդայի ասքէրիէէսի գումանդանը քրէնա Հասան բաշա հազրէթլէրինի ֆէվզէլատ մէսէ պէնա իտիեօրլար, վէ տէնօրլար քի, էկէր միւշարիէյհ օլմասա իտի, Վարնա չէհրինտէ իսմանէկ գատար եաղմա վէ գաթլ վուգուպ լամասը, վէ չէհրին իհրազ իտիլմէսի, պիր չէյ տիմէք տէյէլ իտի, հաթթա ասնապը ֆիկատ իւշ տէֆա պիր գարըշըգըգ չըգարմագ իսթէմիլէր իսէ տէ, Հասան բաշա հազրէթլէրի, տէրէճէյի նիհայէտէ չիտտէթլէ մուամէլէ իտէճէկինի պէեան իթմիշ, վէ իւճրէթի լազըմէսինի թէէտիեէ իթմէտիքճէ, հիշ պիր չէյ սաթընա ամամալարընը ապքէրէ թէնպիհ էյլէմիշ տիր.

«Շու էսնատէ, ուսմում Միւսլիմանլարընն ֆիքրինի, եալընըզ, «Նէ՞ օլաճագ» սիւալի իսթիրա իթմիշ օլուպ, քեաֆֆէսինտէ պիր մէյեուսիեէթ կէօրիւլմէքտէ տիր.

«Շըմէնտըֆէր իլէ թա Շումնուեա գատար կիթմէք իսթէհիմ իսէ տէ, տէմիր եօլունուն պօղուգ օլտուղունու, վէ հէնուզ թամիրինէ պաշլանըլմատըզընը խապէր ալտըմ. Թամիրաթը մէզքիւրէեէ նէ վագըթ պաշլանըլաճաղը մալիսմատէյիտիր.

«Բրավատիէ 34 մէթրօ եիքսէքլիկինտէ օյան պիյիք քէօրրիւ, վէ պունուն 4000 ատէտ տէմիր չըպուգլարը տինամիթ վասըթասըյա պէրհավա իտիլմիշլէր տիր. Շու վուգուաթ էսնասընտա, մահէլլինտէ հազըր պուլունանլար, եարըմ սաաթըզգ պիր վագըթտա, Ռուսլարընն պէօյլէ պիր չէյի իճրա իտէպիտիքլէրինէ թէճճիւպ իտիեօրլար. Թէքմիլ տէմիր եօլու 225 քիլոմէթրօտան իսպարէթ օլուպ, 125 քիլոմէթրօսու Ռուսլարընն, վէ 100 քիլոմէթրօսու Օսմանլըլարընն եէտինտէ գալմըշ տըր.

«Վարնատա հէր չէյ զաեէթ պահալը տըր. Գայմէ կիթտիքճէ իթիլարտան տիւչիեօր, վէ Խթանպօլտա գայմէ ազչէ հիսապը իլէ նարհ գայմագ միւսաատէսի, Վարնատա կիւնտէն կիւնէ դայպ օլմագտա տըր. Ֆիեաթլար պուրատա մէճիտիեէ հիսապը իլէ նարհ իտիլեօր. Պէնտէնիզ Վարնա ըէյնիրի ալմագ իսթէտիմ իսէ տէ, պուլամատըմ, միւտտէ զաեէթ կիւճհալ իլէ պուլունուեօր. Պունուն սէպէպինի միւալ իթտիկմատ, ըէք ազ հայվան գալմըշ օլտուղունու սէօյլէտիլէր. Քէօյլէրտէն արթըգ հիշ պիր չէյ կէլմէեօր, Նէֆսի չէհրատ հէր չէյ զաեէթ պահալը տըր, ալիշագ պիր արապա ադտէմճէ 20 ղուրուշ իբէն, պու կիւնքի կիւն 80 ղուրուշ տուր.

«Իշթէ Միւսիսթրէեէ միւթէվէճճիհէն եօլա չըգարմը. Շէհրի մէզքիւրունն եաղընլարընտա պիր մէղարլըգ, վէ եա սապահ վէ եախսոտ ադշամ զապըլմըշ օլարագ, պիր չօգ չուղուրլար միւշահատէ էյլէտիր. Պիր թաղըմ մէղարլարընն իսթիւ իսէ, տահա հէնուզ էօրթիւլմիւշ իտի. Պաղը Զէրքէպլէր պիր չօգ մէղարլարընն էթրաֆընտա տիզ չէօքմիշ օլուպ, պաղլարը տախի մէզարա պիր ճէպէտ էնտիրմէք իւզրէ իտիլէր. Պիր թաղըմ թաթարլար իսէ տիկէր պիր չօգ չուղուրլար զապըմագտա իտիլէր. Պու իշ հէր կիւն պու սուրէթլէ իճրա օլունտուղունու, վէ միւհաճիրլէր պէյնինտէ վէֆիեաթ տէհշէթլի հալտէ պուլունտուղունու, չէհրէ կէլտիկիմտէ խապէր ալըմ. Մէզքիւր զապտիսթանտան պիր դաչ ասըմ էօթէտէ, Թաթարլար օթո ըմագտա իտիլէր. Պունլարընն եանլարընտա կէպլիրմիշ հայվանլար օլուպ, պիր թաղըմ թաթար չօճուգլարը իսէ պու լեշլէրին գըրընթըլարը իւզրինտէ ոյնամագտա, վէ հէնուզ գանը օյան լեշ բարշալարընը բարալեան քէօրէքլէրի բահաթսըզ իթմէքտէ իտիլէր. Տօղրուսու էօմիր, խասթալըգ վէ էօլիմվէն պիր եէրէ կէլմիշ օլտուղու պիր մահէլին նէ տէրէճէ անա պապա կիւնիւ օլտուղու թարիֆէ հաճաթ տէյիլ տիր.

«Շու էսնատէ հավա զաեէթ սօվուգ օլուպ, Մըսըր ասքէրլէրի եօլտա, արապա վէ եախսոտ պէյկիր իլէ, վէ եա բիեատէ օլարագ կիտիպ կէլմէքտէ տիրլէր. Ասքէրի մէրզումէ հէր նէ զատար գաբթարընը վէ զոգալաբընը կէյինմիշլէր իսէ տէ, եինէ սօվուգտան տիթրէմէքտէ, թիֆֆէնքլէրինի օմուզ գաեըշարընտա թաշըմագտա, զօլարընը կէօյիւշլէրի իւզրինէ խաշվարի պիթիշտիրմէքտէ, վէ էլլերինի գօլթուգլարը արասընտա հըֆզ էյլէմէքտէ տիրլէր. Սըֆթաթարընտան իսէ, ազիմ միհն ու մէչագդաթ չէքմիշ օլտուգարը անալարըմագտա տըր.

«Իլի ալթմիշ մէթրօ ուզունլուգու պուլունան գալ, էկպէրմիշ էօքիւղ, պէյկիր վէ հանգալար իլէ տօլու տուր. Պունուն սէպէպինի միւալ իթտիկմատ, աճլըգտան էպէրմիշ օլտուգլարընը պէեան էյլէմիշլէր. Հէր պիր հայվանընն եանընտա գարընանան կուհուր իթմիշ օլարագ պիր եըզընն սատան մէվճուտ օլտուղունու միւշահատէ իթտիր. Պու հայվանլարընն, իհթիմալ տըր քի, իքի կիւնտէն պէրի տիր, նէ՛ պիր եէմիշ, նէ՛ սու իշմիշ օրմատըգլարը հալտէ, պիրտէն պիրէ չօգ չէյ եէմիշ, վէ չօգ սու իշմիշ օլտուգլարընը, վէ պիր գաչ կիւն սօնրա եօլտա տիւշիւպ վէֆաթ իթտիքլէրինի պէնտէնիզ սէօյլէտիլէր.

«Վարնատան Բաղարճըղա գատար թէմտիտ օյան սէքիզ սաաթըզգ եոլ իւզէրինտէ վէ միւհաճիրլէրին կէշտիկի մահէլլէրտէ, հայվանլէշէրի, եօրկան, էլպիսէ, վէ հասըր բարշալարը կէօրիւլմէքտէ, վէ չու միւհաճիրլէր գըչ էսնասընտա սէյեահաթ իթտիքլէրի հալտէ, աշըգտա եաթմագտա, վէ աթէշ, սու, վէ նաֆագատան մահրում պուլունմագտա իտիլէր. Ցօղրուսու պունտան պիյիք տէրտ վէ միհն օլմամ.

«Վարնա պիզիմ արգամըզտա գալմըշ օլուպ, եօլտա տախի ըէք ազ եօճուլար պուլունմագտա տըր. Քէօրէքլէր իսէ, կէսէրմիշ հայվանլարտան քէնտի հիսէյէրինի ալմագ իւզրէ, տաղլարտան պաեըրլարտան սիրիս սիրիս կէլմէքտէ տիրլէր. Պունլար, պիր սէնէտէն պէրու լաեըգլը նաֆագա պուլտուղլարընտան, սըֆթաթարընտա պիր մաղրուրիեէթ կէօրիւլմէքտէ տիր.

«Նիհայէթ Վարնատան ալթը սաաթ մէսաֆէտէ վագը վէ Օսմանլը խաթթը իւզէրինտէ Մըսըրլըլարրն իսթիլա իթմիշ օլտուգլարը Պալիճա գարիեէսինէ վասըլ օլտուգ. Գարիէյի մէզքիւրէտէն ըէք իշ մէթրօ ուզագտա վէ եօլուն պիր թարաֆընտա, պէեաղ պիր սանճագ եէրէ սէրիմիշ, պաղը պէյկիրլէր գօչումարըյա պաշլարը ասըրմըշ, վէ պիր թաղըմ տախի Օսմանլը վէ Մըսըր ասքէրլէրի եէրտէ եա տիզ իւզէրինտէ, վէ եախսոտ եասանմըշ օլարագ, օթուրմուշ իտիլէր. Իշթէ իսթթը ֆասըլ պուրատան պաշլամագտա տըր. Պու մահէլլտէ Օսմանլըլարընն պուլունտուգլարը մահէլ զաեէթ տիք տիր.

«Իբի սաաթ էօթէտէ Ռուսլարընն մէրքէզի պուլունուպ, ասքէրլէր աեագտա, վէ սիլահլարը օմուզլարընտա օլարագ, իճրայի հարէքէթտէ իտիլէր. Պունլար եանընմըզա եագլաշտըգլարընտա, արապաճը տրապաեը տուրտուեթտու. Պունուն իւզէրինէ եէտիմիզտէ սիլահըմըզ օլուպ օմատըզընը սիւալ իթմէքլիկէ պաշլատըլար, վէ հաթթա պու խուսուստա իսրար պիլէ իթտիլէր. Լ՚քին պիզ եէտիմիզտէ ասլա սիլահըմըզ օմատըզընը ճէվապէն պիլտիրտիկիմիզտէ, եօլումուզու տէվամ իշին պիզի սէրպէսթ պըրագտըլար. Պէյլէճէ, Ռուսլարընն օն տէօրտինճի ֆըրգ պալարը էֆրաատընտան պիր գըսմընն վէ ժէնէրալ Զիմմէրմանընն պուլունտուգլարը բաղարճըգ չէհրինէ կիրտիք. Բաղարճըգ պիյիք պիր օվանընն չուգուրու իշինտէ տիր. Վէ նէհրին քէնարընա վասըլ օլունմատըգճա չէհիր կէօրիւնմէպ. Ուզագտա վէ էֆրաֆտա հէր եիքսէք թէրէ իւղէրինտէ սիեահ վէ տօղրու խաթլար միշահէտէ օլունմագտա տըր. Պու խաթթլար, Ռուսլարընն խաթլա իթմիշ օլտուգլարը թապեալար տըր. Էկէր մուխասէմաթա պէ թէքբար պաշլանըլմագ լազըմ կէլսէ իսի, պիր գաչ քանէ թօրաճըլա, Պալիճա գարիեէսի խարապ օլուպ պիթէր իսի. Վէ Ռուս գարալոլ ասքէրլէրի Բաղարճըգա կիվնէրէք, վէ տաղըն պօղաղընը զասթ իտէրէք, Վարնաեը թէէհտիտ իթմէք իշին, գարշըլարընտա հիշ պիր մանի պուլունմագ իսի. Բաղարճըգտա Ռուս ասքէրլէրի գարնավալընն ասն կիւնէկլէրինին չէնիքլէրինի իճրա իթմէքտէ իտիլէր. Շէհրի մէզքիւր էհալիսի Ռուսլարտան խոշնուտ օլուպ, հէր քէս քէնտի իշէյլէ մէշգուլ տուր, վէ սոն իքի սէնէլէրին պիյիք թէլէֆաթ վէ զայպարընը թամիր իթմէք իշին կէրմիեէթլէ չալըշմագտա տըր. Պուլգարլար մէսրուր տուրլար. Շէհրի մէզքիւրտէ Իսլամար իլէ Թաթարլար գալմըշ օլուպ, ճամիլէրին իսմարընը ֆիրար իթմիշ տիրլէր. Պունլար թէքբարէն չէհրէ կէլմէք իսթէտիքլէրինա, բայի մուֆաֆագաթ կէօսթէրմիշ, վէ ճամիլէր եէնիտէն քիչատ օլունմուշ տուր. Պու ճամիլէրտէն պագը հասընը վէ իսլատէթ հալընընը սրդաթ իտիմիշ տիր. Պուլգարլար, Ռուս հիբրէմէթինին զաեէթ չիտտէթլիճէ մուամէլէ իթտիկինի պէնտէնիզ սէօյլէմիշլէր տիր.

«Իշ նէֆսի Զէրքէպլէր Պուդրոր դըեաֆէթինտէ օլարագ, չէհրէ դիրմիշլէր իսէ տէ, թանրըմըզ վէ այպ ու կիրիֆթ օլունմուշլար տըր. Պունլարա, Ռուս խաթ-

թընը կկշմէկէրի, վէ կկշտիքլէրինտ դուրչուենա տիպլիէճէքլէրի իփատ դբլընմը տը։

«Պուրա էհալիսի քէնտիսինի մէզ սրատան տըշարը չըդմը կիպի զանն իտիեօր։ Վէ չիմտիեէ գատար չէքտիքլէրի միհն ու մէշագդաթ, քէնտիլէրինէ խաեալի պիր չէյ կէօրիւնէրէք, եաչատըգլարընա թէճաճիւպ իտիեօրլար։ Պիր սապահ, իգամէթ իթտիկիմ խանընն հավի վէ եօլարընտա պուլունան բիսիք վէ չէօրիւքտէն տօլաեը, (չիւնքի երկիրմի սանթիմէթրո սաման, չամուր, վէ հէր տիւրլիւ չէօք վար իտի), հանընբեը տօսթանէ սուրէթտէ թէքտիր իթմէքտէ իքէն, պունտան էվվէլքի բիսիք վէ չէօրիւեէ գբեատէն չիմտիիինին հիշ մատապէսինտէ օյտուզունու պանա սէ յէէտի, վէ չէյլէ իլավէ իթտի։ «Պուրաեա էվվէլա պաշը պօղուգլար, սօնրա Զէրքէպէր, Օսմանը վէ Մըսըր ասքէրլէրի կէլտիլէր։ Պէն տախի չու սիւալի իթտիմ։ «Էյ պունլար սիզէ ֆէնալըգ իթտիլէ՞ր մի, վէ էն զիեատէ քի՞մլէրդէն ֆէնալըգ կէօրտիւնիւզ։» Պու սիւալիվէ մէրդումի հանընը չէօյլէ ճէվապ վիրտի։ «Զէրքէպէր վէ պաշըպօղուգլար իլէ պուլունտուզումուզտա, ասլա իսթիրահաթ կէօրմէտիք, հաթթա ֆիքրիմիզ օլ տէրէճէ տէհլիթ իշինտէ իտիքի, ույդումուզտա պիլէ բահաթլըգ կէօրմէեօր իտիք։ Մըսըրլըլար պուրատան կիթտիքլէրի զէման, պէնիմ էվլատըմը տախի (թագրիպա օն սէքիզ եաշընտա պոյլու վէ կէնճ պիրի տիր) պիրլիքտէ կէօթիւրմէք իսթէտիքլէրի հալտէ, անճագ միւչքիւլաթը ադիմէ իլէ պունուն էսնիւնիւ ալապիլտիմ։»

«Պիր արա թաամ վագթի, նէ՞ իշին չարապէն պու գատար պահալը օլտուզունու հանընբեա սիւալ իյէտիկիմտէ, մէրդում, Բաղարճըզտաքի չարապ մահէնդէրի պոչալըմը օլտուզունատան, Բուլար չէհրի մէզքիւրէ կէլէմէն պէրի, չարապէն վարնատան կէլմէքտէ օյտուզունու սէյլէմէզ տիր։ Վէ նասը օլուպ տա չու հալ զուհուրա կէլտիկինի թէքրարէն սիւալ իյէտիկիմտէ հանընը պունա տա չու վէճհ իլէ իթտի ճէվապ իյէտի։ «Օսմանլըլարը իսթիհքեամաթ իշին ֆըչըլարա լիւգումու պուլունտուզունատան, ֆըչըլարմըզը էքիեէ պէօյմէք իշին մաղազալարը-մըզա կէլտիրէր։ Հիչ տէյլի իսէ չարասլարըմըզը այմասընէ՞ր իշին, բէք չօղ բէճա թիտիք, վէ պու չարապլարը պայդա գասլարա տօպատուրմաղլըգա հազըրլանմագտա իքէն, պիրի պէրթարաֆ իտիպ, ֆըչըլարմըզը քէստիրէր, վէ չարապլարը տէօքտիրէր։ Վէ պիպ պու սըրատա հիշ պիր շէյ գաշըրատատըգ։»

«Պէնտէնիզի թէկին իթտիքլէրինէ կէօրէ, Բաղարճըգ զէնկին էհալիսինտէն պիրինին քի եէրդ էլի ֆըչըը պուլունտուզու հալտէ, ֆըչըլարը տա վէ տէրուտէքի չարապլարըտա զայլ իթտիլ տիր։

(Տէվամի)

Սէլանիքտէն մարտ 24 թարիխի իլէ Լէվանթ Հերալտ եազըրմըշ տըր։

Պունտան էվվէլքի մէքթուպտա, Լիթոֆորիտէ Ասքի բաշանը թահիր զամանտասընտա օլարագ վուգու պուլան մուտասընտա օլարագ վուգու պուլան մուտասընտա օլարագ մէզքիւրէ իսկիրիլ աթէշի սէօնհարէպէ իւզէրինէ իսկիրիլ սէօնմէք իւզրէ օլտուզունու պիլտիրմիշ իտի։ Պու կիւքի կիւնտէ կէօրիւնիւր քի իսթալալ պիր թարաֆտան թաղեիդ օլունտուզունու հալտէ տիկէր պիր թարաֆտան պաշ կէօսթէրմէկէ չալըշմագտա տըր։ Պու սուրէթլէ Քարամագ իլէ Գամէրինի արասընտա օլան մահէլլէրին հէման քեսֆիֆէսի հալը իսեանտէ պուլունուեօրլար։ Բիսմի մէնպատէն ալընան մալիսմաթա կէօրէ, էշգընա քէնտիլէրէ պիրլէշմէկլէրի իշին Թորոսթիեանլարա ճէպր գուլանմագտա, վէ Թիւրքլէրին չիֆթլիք վէ միքլէրինի աթէշ վիրիպ եազմագտա տըրլար։ Էշգընա պէշ օն չիֆթլիկի աթէշ վիրտիքէն սոնրա, Բաշաթիցա գարիեէսինէ չէքիլիպ օրասընա իսթիհբեամ վիրմիշլէր տիր։ Գարիեի մէզքիւրէտէ գալըպ վուգու պուլաճագ հէր նէվի հիճումա գարշը քէնտիլէրինէ միւտափաա իթմէք նիեէթինտէ պուլունուեօրլար իմիշ։

Նասը քի կէօրիւեօրսընըզ, Թիւրքլէր բէք ֆէնա պիր հալտէ պուլունուպ, պիր թարաֆտան էշգընա, տիկէր թարաֆտան, մէչհուր թագսընը բէֆիզի պուլունան Սբանոս Վանկէլինին թահիր զամանտասընտա օլան հայտուտ պէօյիքլէրի իլէ Կէկսլարընը զուլում թահթընտա պուլունտուգլարընտան, հալլէրինի անլամմագ իշին նէրէկէ

Ուրաճաաթ իսէհէքլէրինի չաշրըմըլարտը, հիշ պիր վագթ իրմսկէկ պիր գարարարը թագունմուշ օլմաեան, վէ մուհարպպէ էնսաբնտա վամանլարը ուղրունա հէր կէօնա ֆէտաքեարլըգտա պուլունմուշ օլան պու պիչարէլէրին իսթիրահաթը հալլէրի իշին թէտապիրի լազըմէ իթթիխաց օլունմագ իսէ, ատէմի խոշնուտիլէրինի արթըգ զագթ իտէմէեճէքլէր տիր։ Լազըմ տը քի հիքիմէթի սէնիեէ, էհալինին ճան ու մալի մուհաֆազասը իշին տէրհալ լազըմ կէլէն թէտապիրի իթթիխաց պուհուրտան։ Էհալինին ատէմի խոշնուտիսի ումումի պիր հալ քէսպ իտիպ, պունա սիզէրի իգնա էյլէմէք իշին Գավալատա զուհուրա կէլէն հալաթը թարաֆընըզա պիլտիրիրիմ։ Ավսթրիանընը թիւթիւն ըմժիսի իշին բէք չօգ թիւթիւն ադզ ու իթասը իթմէքտէ օլան միւսիւ Ֆրէտերիք Նարնօ կէշէնտէ Գավալատա պուլունտուղու սըրատա Գավալա վէ Տրամա սանճագլարընտա միւթէմէքքին օլուպ, ճիւմլէսի տէ թիւթիւն զէրը իտէր վէ իշէրինտէ թիւթիւն թարալարընա միւթէսարրըֆ պիր չօգ գէնկին չիֆթճիլէր պուլունան 40 պին նէֆէր Միւսլիման թարաֆընտան մէքեսլէթէն պիր թաղըմ Միւսլիմանլար միւամայիէյէ-ին նէզտինէ կիտիպ, Ինկիլթէրրա թահթը թէպաիէթինէ կիրմէք իսթէտիքլէրինէ տայիր զալէմէ ալտրըմըշ օլտուգլարը պիր գրթա իսթիտաեը տէվլէթի, միչարիէյէհաեա կէօտրմէսի իշին ռիճա իյէտիլէր։ Միւսիւ Շարնօ, ճէվապընտա պունուն միւսին օլուպ օյմատըգընը պիլմէտիկինի, ֆագաթ հէր հալտէ իսթիտաեը բահի օլան մահէլլէ թէպլիգ իյէեէճէկինի սէօյլէմիշ տիր։ Սօնրատան իշիթտիմ քի մէզքիւր իսթիտանամէ, չէհրիմիզտէ պուլունան Ինկիլթէրրա գօնսօլաթոսու մարիֆէթի իլէ սէֆարէթխանէսի թագտիմ օլունմուշ տուր։ Արզուհալը վիրէնլէր, պու տէֆա մէնզիլի մագսէտէ վասլ օյմատըգլարընտա, իբինմի տէֆա օլարագ այնի թէշէպպիստէ պուլունանճագլարը պէեանի իլէ ալըպ եիրիյիա վիրմիշլէր տիր։ Թիւթիւն զէրը իտիլէն մահալը մէզքիւրէտէ էկէրումմուր պիր ալթիսաթլիք վուգուա կէլիր իսէ, պիր թաղըմ վէիմ նէթիճէլէրի մուճիպ օլուպ, պունլատան էն խաֆիֆի չու օյանագ քի Թիւրքիատա էյի թիւթիւնիւմիզ պուլունմաեանագ տըր։ Իշ պու մէսէլէ, նազար ու տիզգաթը ճէլպ իտէճէք մէսայիլտէն տիր։

Շէհրիմիզին ահվալը սըհհիսի հալէա խոշնուտ օլունանագ պիր մէրքէզտէ օյմաեըպ, պու արա քէսրէթ իւզրէ պուլունան հէքիմլէրին զայրէթ ու իգտամաթընա բաղմէն խասթախանէլէրիմիզտէ թիֆօ իլէթի չիտաէթլէ հիքմիւնի իճրա իյէմէքտէ տիր։

Սթափորթ Չաուզ նամ Ինկիլիզ ճէմիէթինին թէէսիս իյէմիշ օլտուզու խասթախանէյի զիեարէթ իյէտիկիմտէ, ճիւմէսի տէ աղըր սուրէթտէ մէճրուհ օյմուշ 120 եարալը կէօրտիւմ։ Իշ պու խասթախանէտէ մէճրուհլարա էյի պագմագտա տըրլար. խասթախանէնին սալալարը, թէհայիւր օլունանագ տէրճէտտէ թէմիզ վէ հավատար օլուպ, թաամլար տա նէֆիս տիր։

Մէմուրիյնին մըդտարը թէնգիլ գըլընանագը ռիվաեէթ օլունուեօր. պունա էշտտի լիւգում վար տըր։

Պէյրութտան մարտ 18 թարիխի իլէ զագէթայի մէզքիւրէ եազըրմըշ տըր.

Գըպրըս ճէզիրէսի սահի ինանէ գագազէտէ օլան Պֆինքս վարօրընընն միհիթէրլէ օյմասը, սօն մուհարեպէնին ատէշէթի գազիլէրինէ պիր գազիէ տահա իլավէ իյէմիշ տիր։ Ալտըզըմ մալիսմաթա կէօրէ, իշ պու վագասի միէրլիմէ չու սուրէթլէ զուհուր իթմիշ տիր. չէյլէ քի մէզքիւր վարօր, մարտընն պիրինճի կիւնիւ Լաթաքիաեա կէօթիւրմէք իշին Գավալատան 3 պին Զէրքէս ալրպ, մահը մէզքիւրուն Ջինճի կիւնիւ հավա ֆէնա, վէ մէզքիւլաթ թիւքէնմիշ օլտուզու հալտէ Գըպրըս կօնսէրինէ միւվասէլէթ իյէտի։ Վարօրու Ֆամակուստաեա տօպրու եիւրիթմէէ թէճրիպէ իտիլտի իսէ տէ, վարօր սաֆրասընզ օլուպ, վէ չարխը իսէ եարը պուեունա գատար սուտան տիշարտա պուլունտուզունատան զարաեա տիշտիւ։ Պու արա վարօրտա հարիգ զոհուր իթտի. եիւպէրճէ պիշարէ քիմէնէլէր աճ թագտիր, վէ տէնիզտէն վուրուլմուշ օյտուզլարը հալտէ ճանլարընընն սէլամէթի իշին պիր ատըմ պիլէ ալմաեա նամիզթէտիր պիր հալտէ պուլունմագտա իտիլէր։ Պունտան անլաեապիլիրսինիզ վարբօրտա սլանլարընն նէ տէրէճէ տէհլիթլի պիր հալտէ պուլունտուգլարընը։ Կէվիր թէէտ օլանլար քէնարլէրինի տէնիզ աթատըգլարը սըրատա, վարօրընն գարատան իլէ թայիֆէլէր պագի գալանլարը զուրթարմաեա չալըշըրլար իսի։ Անկարատա պունան գատընն վէ չօճուգլարատան 500 տէն զիեատէտի գուրթարըլմաեընը սաղ սաղ աթէչտէ եանընը, վէ կիւվէրթէտէ պուլունանլար, սանտալլարընա վէ եաեիզէրէք սահիլի սէլամէթէ չըդասիլմիշլէր տիր։ Զէրբէսլէր, արդատաչարընտան պու գատար ինսանընն թէլէֆ օլտուղունու կէօրիւնմէ հիտտէթլէնիպ, վէ գարատան իլէ թայիֆէլէրի զատի օլարագ վարօրա ատէշ վէրտիլէր տէյի զանն իտէրէք, պունլարը էօլտիրմէկէ գալգըշըրլար իսէ տէ, հէլէ քի թայիֆէլէր իշէրիլէրէ տօղրու գաշչպ գուրթուլտուլար։

Իշ պու ֆէլաքէթին խապէրի Պէյրութա վասլ օլտուղունտա, Ավսթրիա գօնսօլօսու, լիմանընմըզտա պուլունան Լինօա նամ Ֆրանսըզ վէ Գաքէթ նամ Ինկիլիզ գօրվէթինի, օլ թարաֆլարա կէօնտէրիմէսի իշին Ինկիլիզ վէ Ֆրանսըզ ժէնէրալ գօնսօլօսլարընա ռիճա իթմէսի իւզէրինէ, մէզքիւր զօրվէթլէր անիտէ եօլա չըգըպ վէ վագթինտէ եէթիշիպ վարօրընն զասիթան վէ թայիֆէլէրինի գուրթարմըշլար տըր։

Գագազէտէ օլան վարօրընն իշինտէքի մէնզարէյի կէօզլէրի իլէ կէօրէնլէր էօյլէ պիր տէհլիթլի սուրէթտէ նազլ իտիեօրլար քի թարիֆի միւմքին տէյիլ տիր։ Եանան պիշարէլէրին քիւլ վէ տազլարը կիւվէրթէյի պիր աեագ եիւքէքլիկինէ գատար զարլատըզը կիպի, եարը եանընը մէսէլէրին գօգուսու իսկ կէօրէնլէրին իշէրիսինի ալթիսաթ իտէր իտի։

Սահիլի սէլամէթէ չըգանլար պաշտան թըրնաղա գատար բիւր սիլահ օլուպ, գատընն, էրքէք, հաթտա չօճուգլարա վարընճաեա գատար հէր պիրինին եանընտա ալէա ճինսատէն Հէնրի Մարթինի թիւֆէնկի իլէ պիր չօգ զարթուշ վէ պունլարտան մատտա թօրպալարլա չալընմըշ էշեա, քիլիսէ գապլարը, վէ հէր ճինս միճէվէհրաթ պուլունմագտա տըր։

Նասը քի ֆիհմ իտէպիրսինիզ, 200 տէն զիեատէ ասքէրի օյմաեան Գըպրըս կիպի պիր ճէզիրէյէ պու գատար Զէրքէպէրին վիրտա իթմէսի իւզէրինէ էհալի զիեատէսիլէ տիշարը էնտիչէ օլմուշ տուր։ Պու տաղիէրին քէսթիլիքլէրինին հէքեաեէսինի իշիթմէեէ սատթ պէ սատթ միւնթազը օլուեօրուզ. սօն տէֆա վիրուտ իտէն խապէրլէրէ կէօրէ, պունլար Լարնագա իւզէրինէ եիւրիւտիքլէրինտէ, օրա էհալիսի էօթէ պէրի տաղըմաեա պաշլամըշ տըր։

Սուրիատա պուլունան Զէրքէպէրին պուրաեա վիրուտ իթմէսի, էհալիսիզի տիշարը էնտիչէ գըլընեօր։ Պու կիւնէ գատար Պէյրութա անճագ իքի պին Զէրքէս վիրուտ իթմիշ օլտուղու հալտէ, թարապլուսու ղարպ, Լաթաքիա, Իսկէնտէրուն, վէ Մէրսին սէվահիլինէ օն օն պէշ պին Զէրքէս վիրուտ իթմիշ տիր։ Պունլարընն ճիւմլէսինին տէ եանընտա այէա ղարապինալար վէ չալընմըշ էշեալար վար տըր։ Պէյրութա կէլտիքլէրինտէ, չարշը վէ պազարլարտա ալէնէն հէր նէվի ալթուն վէ կիւմիշ էշեալար, վէ պախուսուս քիլիսէրլէն չալընմըշ էշեալար սաթմագտա իտիլէր։ Պիր չօղ գըզ իլէ էրքէք չօճուգ գաշըրմըշլար տըր տէյի ումումէն հիւբմ իտէն էֆքեարա բաղմէն, պունլարընն եէտինտէ անճագ պիր Պուլղար գըզը կէօրիւմիւշ տիր։ Տիկէր գըզ իլէ չօճուգլար նէ՞ օլտուլար։ Պիր եէրէ կիպլէտիլէ՞ր մի։ Պուրասընը քիմսէ պիլմէզ։

Շամտա նիհանէթ սէրճէմէտ ֆազըրլըգ ու սէֆալէթ հիքմ իտիեօր։ Պիր չօգ աճ գարըլար հէր կիւն վալինին զանագը էթրաֆընտա տիդիրիպ, «ճըզ, էթմէք վէրին» պաղըրշմագտա տըրլար։

ԳՕՆԿՐԷ ՎԷ ՄՕՐԿԷՆԲՕՍԹ ՂԱԶԷԹԱՍԸ

Մօրկէնբօսթ ղազէթասընընն էֆքեարընճա, պու կիւնէ գատար մահիր տիրլիմաթլար վէ բօլիթիգաշինասլար տէեու թանըլմըշ օլան զաթլար, ատէթա թէշէպպիսլէրինտէ պաշա չըգամամագ իշին գօնկրէէ կիսէճէք տիրլէր։ Տիկէր, տէյօր պու զաղէթա, պագը մուազզամ տէվլէթլէր գօնկրէ հագդընտա նէ՞ տուշիւնիւեօրլար՞։

Իրէնս Կորշագօֆ տիեօր քի, գօնկրէ գօնուշճագ պիր մահէլլ օլուպ, հալը ճէտտա հագդընտա միւզաքէրէ իթմէք իւզրէ

Բօրատա սլանլարընն նէ տէրէճէ տէհլիթլի պիր հալտէ պուլունտուգլարընը։ Կէվիր թէէտ օլանլար քէնարլէրինի տէնիզ աթատըգլարը սըրատա, վարօրընն գարատան իլէ թայիֆէլէր պագի գալանլարը զուրթարմաեա չալըշըրլար իսի։ Անկարատա պունան գատընն վէ չօճուգլարատան 500 տէն զիեատէտի գուրթարըլմաեընը սաղ սաղ աթէչտէ եանընը, վէ կիւվէրթէտէ պուլունանլար, սանտալլարընա վէ եաեիզէրէք սահիլի սէլամէթէ չըդասիլմիշլէր տիր։ Զէրբէսլէր, արդատաչարընտան պու գատար ինսանընն թէլէֆ օլտուղունու կէօրիւնմէ հիտտէթլէնիպ, վէ գարատան իլէ թայիֆէլէրի զատի օլարագ վարօրա ատէշ վէրտիլէր տէյի զանն իտէրէք, պունլարը էօլտիրմէկէ գալգըշըրլար իսէ տէ, հէլէ քի թայիֆէլէր իշէրիլէրէ տօղրու գաշչպ գուրթուլտուլար։

Իշ պու ֆէլաքէթին խապէրի Պէյրութա վասլ օլտուղունտա, Ավսթրիա գօնսօլօսու, լիմանընմըզտա պուլունան Լինօա նամ Ֆրանսըզ վէ Գաքէթ նամ Ինկիլիզ գօրվէթինի, օլ թարաֆլարա կէօնտէրիմէսի իշին Ինկիլիզ վէ Ֆրանսըզ ժէնէրալ գօնսօլօսլարընա ռիճա իթմէսի իւզէրինէ, մէզքիւր զօրվէթլէր անիտէ եօլա չըգըպ վէ վագթինտէ եէթիշիպ վարօրընն զասիթան վէ թայիֆէլէրինի գուրթարմըշլար տըր։

Գագազէտէ օլան վարօրընն իշինտէքի մէնզարէյի կէօզլէրի իլէ կէօրէնլէր էօյլէ պիր տէհլիթլի սուրէթտէ նազլ իտիեօրլար քի թարիֆի միւմքին տէյիլ տիր։ Եանան պիշարէլէրին քիւլ վէ տազլարը կիւվէրթէյի պիր աեագ եիւքէքլիկինէ գատար զարլատըզը կիպի, եարը եանընը էսնիւնիւ

րէաեա միթէվճճիէն տիւն լիմանըմըզտան հարեքէթ իլէտի. օրսասան տա թամիր պուռնմագ իւզրէ Ինկիլիթերրաեա կիտէճէք տիր։ Մէղքիւր վարօրուն եէրինէ Իսպէրթ նամ վարօր կէչիրիլէճէք տիր. իշպու վարօր պու սապահ պողազա կիրան։ Պու կիւն Պուլարիր իսթիհքեամաթընտա աթէշ թալիմի իճրա իտիլտի։ Կէլիպօլու վէ Պուլարրաէ պուլունան ասաքիրին ձիւմլէսի տէ մէղքիւր թալիմէ տախիլ օլտուլար։ Հիւքիւմէթի մահէլլեէ, էհալիտէն, խասթախանէլեր իշին եաթագ եարմագ իւզրէ է պին օգգա եարաղը թալաղ իլէտի։ Պունտան մաատա, էհալի եէնի իսթիհքեամաթըն ինչաձընա մուալէնէթ իթմէք իշին տավէթ օլունտուլար։

—

Ինկիլթերրա հարպլեէ վէ պահրիեէ վէքիլէրինին, մուգատտէմէճ բարլամէնթօտան ախպ ու իսթիհսալ իտերէք։ Կէչէն սէնէնին պիւտճէսինէ գայտ օլունմուշ օրան ալթը միլեօն լիրա, իշ պու մարթ նիհաեէթինէ գատար սարթ օլունմուշ օլտուղունտան, պու քէրրէ միւշարիէյհիւմանընն պու սէնէքի պիւտճէսինէ գայտ օլունմագ իւզրէ, 18 միլեօն լիրա թասիսաթ թալեպ իլէմէքճէ պուլունտուղ. լարը հավատիսի թէլեկրաֆիէտէն տիր։

Մէսէլէյի խուանիէտէն տօղտեը թէվգըֆ օլունան Պուլղարիատան բէք չօղունուն պու քէրրէ մագհարը ափվ օլարագ, սէպիլնէրի թասլիեէ գըլընմըշ տըր։

—Ղլօս թարափընտան ալափրանկա մարտըն օթուզու թարիխիյէ վարիտ օլան պիր գըթա թէլեկրաֆնամէ մէալինէ նազարէն, ասաքիրի Շահանէ մարտըն եիկիրմի տօգուզունճու կիւնիւ բէլիօն տաղը մէվզըլարընը զապթ իլէ, սագինէրատն օթուզ իւչ քիլի ճէնուզ թարափընա տօղրու ֆիրար իթմիշ տիր։

—Բօսթա վէ թէլեկրաֆ նէզարէթի պիւտճէսինտէն թէնկիլի իղթիզա իտէն Բուլգարի վէ Անատօլուտան օն տօգուզ գաղեմ մահէլլին, եէնէ մէղքիւր պիւտճէեէ իլագ գըլընմասը պաշ վէքեալէթի ճէլիլէ թարափընտան թէլեկրաֆ նէզարէթինէ էմր վերիլմիշ տիր։

— Պաշ վէքեալէթի ճէլիլէ միհրտարլըգ խըտմէթի, մէքթուպի օտասը միթէհասիպան խիլէֆասընտան Պ,հգատ պէյ էֆէնտիեէ իհալէ գըլընմըշ տըր։

— Զըգան հիւմաա իրթէսի կիւնիւ սաաթ օն պիր պուչուգ բատտէլերինտէ, Պէպլքտէ թէպաայի տէվլէթի Ալիեէտէն Պաղչէվան օղլու Եսրկինին մըթասարրըֆ օլտուղու ալչակ խանէսինտէն աթէշ զուհուր իտէրէք, էթրաֆա սիրաեէթ իթմէքսիզին եալընըզ մէղքիւր խանէ միհթերէք օլտուղու հալտէ պատրըրլըմըշ տըր։

— Կէչէնտէ բարա հաղրէթլերինին բարալըգ մագամընա ճիւլուսընա տայիր նամէյի, գաթը հաղրէթի վատիչահիեէ թագտիմ իլէմիշ օլան Տէրիսաատէթ Գոթօլիք պաշ վիքագոսուու մենէնեեէօր Կրաչէլիեէ պիրինճի ռիւթպէտէն Մէճիտիեէ նըշանը իհսան պույրուլմուշ տուր։

—Կրոն տիւք Նիգոլա հաղրէթլերի չարչէնպիհ կիւնիւ, Ալմանեա սէֆարէթխանէսինտէ գահվալթը իլէտիքտէն սօնրա մաեէթինտէ սէֆարէթ միւսթէշարը միւսիւ Մաքիէֆ, վէ պաղը ժէնէրալլար օլարագ արապալարա բաքիլէն Տէրիսաատէթ կէչմիշ, վէ Սուլթան Մահմուտ թիւրպէսինէ կիտիպ Սուլթան Ազիզ խանընն մէղարընը ալեարէթտէն սօնրա, Պին պիր տիրէք իլէ Սուլթան Պաեազիտ գատար կիթմիշ, վէ մուախասարէն ավտէթլէ, Այասոֆիա էօնիւնտէն կէչէրէք զարպխանէ եանընտաքի եօլտան ավտէթ իլէմիշ, վէ օ էնտատէ չիտէթլի եաղմուր օլուպ ֆայթօնու դարաթմասընտան զիեատսիզլէ ըալանմըշ, վէ վարօրա ավտէթլէ էլպիսէ տէյիշտիքտէն սօնրա եալըզ գասրը հիմաեունընա ապիմէթլէ զիեաֆէրը սէնիէտէ հաղը պուլունմուշ տուր։

—Կէչէն բէնճէնպիհ կիւնիւ կրան տիւզ Նիգոլա Այ-Սմէֆանօսա ժէնէրալլարը ճէլպլէ, պիւյիւք պիր մէճլիս ադա իլէմիշ տիր։

Մէճլիսի մէղքիւրսէ լիվա բիւթպէսինէ գատար ժէնէրալլարը երքեանը հարպ հէյեէթի հաղար պուլունուպ միւղաքէրաթ պիր խայլի միւոտէթ տէվամ իլէմիշ տիր։

—Թօզղարու սէքէնէսինտէն 40 եաղչընտա պիր էրմէնի գուեումու, կէչէն աուտաա իրթէսի սիչամընը Ազ-Սէրայտան կիտէրքէն եէրէ տիւշիպ ֆիճճէթէն վէֆաթ իլէմիշ տիր։

— Ճուտաա կիւնիւ Վարնատան Մէհմէտ Ալի նամ վարօր իլէ պիր գաշ թապուր Մըսրը ասքէրի Խթանպօլա կէլէրէք, Պէյդոզ ճիվարընտա պուլունան Սէրվիֆուրնու նամ մահէլլէ չըգարըլմըշ տըր։

— Կէչէն բազար կիւնիւ պուրաեա վարիտ օլան պագը թէլեկրաֆնամէլերէ կէօրէ, Ինկիլթերրա սէֆայինի հարպիեէսինտէն Եուրիտաս նամ վարօր, դաեէթ չիտաթլի պիր ֆուրթունաեա թէստատիֆ իտէրէք, Ուայթ ատաղը եանընտա զարդ օլմուշ, վէ թայֆէսինտէն եալընըզ իքի նէֆէրին զուրթուլմուշ օլտուղու անլաշըլմըշ տըր։

—Ճուտաա կիւնիւ ադշամ իզմիրի, տէրունինտէ օն պին քիլէ պուղտայ վէ եիւզրէս կոքիզ պուլունան վէ Անվերէ միւթէվճճիէն Օսէատատան հարեքէթ իտէրէք, խթանպօլ լիմանընա կէլմիշ օլան Թայրեէրա նամ Ինկիլիզ վարօրու, լիմանտան հարեքէթ իլէ, ադիմէթ իտէճէկի սրբատա, հէր նասըլսա ադընթընընը չիտատէթինէ մուգավէմէթ իտէմեէրէք, Սէլիմիեէ ֆբրգաթիյնի հիւմաեունու իլէ միւսատէմէ իթմիշ, վէ թէքնէ մաքինասընա թէստատիֆ իտէն ճիհէթի, պիթիւն պիթիւն բարանմըշ օլտուղունտան, սու ալմաղա պաչլատըղը սրբատա, պիր գաշ ըլմսրքէօր վէ սանտալլար եէթիշիպ, տէրունինտէի թայիֆէյի դուրթարմըշ, վէ մէղքիւր վարօր Գըզ-դուլէսինէ տօղրու չէքիրիլէրէք, գարաեա օթուրտուլմուշ, վէ ֆբրգաթիյնի մէղքիւր տախի զէտէլէնմիշ օլտուղունտան, թէրանէյի ամիրէյէ չէքիլմիշ տիր։

— Էսնայի մուհարէպէտէ Բուտիալըար թարափընտան զապթ իտիլմիշ օլան Մէրսին նամ վարօր տէրունինտէ պիր գաշ խալամ գատըրըր տախի պուլունուպ, պու տէֆա Բէուֆ բաշա հաղրէթլերի Օսէատատան կէչմիքլերի սըրատա, պունարա իճապ իտէն մէսարիֆի սէֆէրիյի իթապուեուրմուշ օլտուղլարընտան, մէղքիւր գատընլարտան պէշի կէչէն կիւն Օսէատատան պուրաեա մուվասըլէթ իտէն վարօր իլէ Տէրիսաատէթ կէլտիքլերի կիպի, տիկերլերի տախի պու հաֆթա կէլէճէքլէր տիր։

—Պէրլին սէֆիրի Սաատուլլահ պէյ էֆէնտի հաղրէթլերի ճուտաա կիւնիւ Պէրլինէ ադիմէթ իթմիշլէր տիր։

—Իսթանպօլտան Վիէննանընն Գորչակոնտաես Բօլիշիգ դաղէթասընա եազըեօրլար.

«Միսալէհանամէնն չարթլարընտան պիրի տէ չու տուր քի, Զէրքէպէր թէքմիլ Բումէլի գըթասընտան վէ Անատօլունուն պաղը էեալէթլերինտէն թարտ օլունաճագլար տըր։ Պունլար Ատանանընն հավասը էյի օլմաեան նահիեէլերինէ վէ Ֆէղանա նէֆի գըլընաճագլար տըր։ Զէրքէպէր, իշպու դարարտան հիտատէթլէնէրէք, ինկիլթերրա սէֆիրինին հիմաեէսինի թալաղ իթմիշլէր, վէ էկէր Ինկիլթերրա տէվլէթի, հալերինէ մէրհամէթ իսթիդ տավալարընը իլթիզամ իտէր իսէ, Բուսիա իլէ մուհարէպէ վուգուրինտէ ճանսիբլերանէ մուավինէթ խուճէքլերինէ տայիր սէօզ վերմիշլէր տիր։ Մըսրը Լաեարա, պաշ վէքիլ Անվար Վէֆիք բաշա հաղրէթլերի նէզարինտէ միւտահէլլէ իթմիշ, վէ կէսրիհնիշատ իշպու թէչէպպուսլերի պիհրուտեէ կիթմէմիշ տիր. չիւնքի, Անատօլունուն ճէնուպ թարափընա հիմրէթ իթմէք իշին Զէրքէսլերէ վիրիլէն էմր մուվազդաթ սուբէթատ կէրի ալընմըշ տըր։»

—Թարաբլուստա վաղը Ֆրանսա վէ Ինկիլթերրա սէֆարէթխանէլերի հաղրընմագտա օլուպ, չու հալէ կէօրէ օն պէշ կիւնէ գատար տէվլէթէյի միւշարիէյհիւմա սէֆիրլերի մէղքիւր սէյֆիեէլերէ չըգամագլար տըր։

—Բուսիա ասքէրի իշին Պիւյուք-Տէրէեէ խայլի էրզագ վէ միհիմմաթ կէօնտէրիլմէքտէ իմիշ։

—Սոֆէ ահտնամէսի իզթիդասընճա, տէվլէթի Ամիեէնին էվրօրա դըթասընտա վուգուս պուլաճագ Նուֆուսճա թէպատիրլաթ չու վէճճ իլէ թարիֆ իտիլմէսի իր։ Գարատաղ 45,000 հնալի դապանընը տըր քի, պունուն օն պէշ պին Խալամ տըր։ Սըրպիստան 216,000 նուֆուս դապանընը, վէ պունուն 92 պին Խալամ պուլունմուշ տուր։ Պուլղարիստան էհալիսի 3,822,000 նուֆուս օլուպ, պունուն տախի 1,430,000 նէֆէրի Խալամ տըր։ Էլհասըլ տէվլէթի Ալիեէ Տօպրուճա տախի օլտուղու հալտէ, 4,457,000 նուֆուս, եանի Բումէլի գըթասընտաքի էհալիսինին իլչտէ իքիսի գատար պայպ իտիեօր։

— Վիէննատան վարիտ օլան խապէրլերէ կէօրէ, մէմալիքի Շահանէտէ պուլունան Բուսիա ասքէրի գարա հիւմմա իլէթինէ միւպթէլա օլուպ, խասթախանէլերտէ թէլեֆաթ զիեատէճէ վուգու պուլմագտա օլտուղու անլաշըլմըշ, վէ ժէնէրալ Լորիս Մէլիգօֆուն եէկէնի պուլունան ժէնէրալ Վահան Մէլիգօֆուն տախի պուխլէթէն վէֆաթ իլէտիկի, էրզրումտան կէլէն մէքթուպլարտան թէպէյեեին իթմիշ տիր։

—Բուսիա ժէնէրալլարընտան ժէնէրալ Սգոպէլէֆ, ճուտաա իրթէսի կիւնիւ Պասը Ալիեէ կէլէրէք, պաշ վէքիլ բաշա հաղրէթլէրէյլէ միւլաղաթ իթմէք իսթէմիշ իսէ տէ, միւշարիէյհ հաղրէթլերի Պասը Ալիտէ պուլունմատըգլարընտան, պիր գարթ տը վիզիթ պրագըպ կիթմիշ տիր։

—Մաթպուաթ միւտիրի Մահիտ պէյ էֆէնտի հաղրէթլերինին իդամէթ իլէտիքլերի խանէեէ, բաղար իրթէսի կիճէսի խըրսըզլար կիրէրէք, խայլիճէ էշեա սիրադթ իլէտիքլերի մաէթ թէէսսիֆ վագթի զագէթասընտա կէօրիլմիշ տիր։

—

ԻԼԱՆԼԱԹ

ՏԷՐԻՍԱԱՏԷՔ ԹՐԱՄՎԱՑ ՇԻՐԲԷԹԻ ԻԼԱՆ

Մարտ 11/23տէ իճթիմա իտէն մէճլիսի ումումիտէ վիրիլէն գարար ասքեամընճա, 11 վէ 12 նիւմէրօյու գուրբօնլարա պիրեր չէյդէք մէճիտիեէ վիրիլիպ, սէնէտաթտան քէսիլէճէյի չիրքէթին հիսսէտարլարընա իլան օլունուր։

Ապրիլին 8ինճի կիւնիւնտէն իթիպարէն, բաղար իրթէսի, չարչէնպիհ վէ ճուտա իրթէսի կիւնլերի էյլէտտէն սօնրա սաաթ 1տէն տէօրտէ գատար պօրտըրօլար թատիդ օլունմագ իշին գապուլ օլունուպ, պէտէլի տէ, 8 կիւն սօնրա վիրիլէճէք տիր։

Գալաթա, 1 ապրիլ 78

—

Իղհարը իթլաս իթմիշ օլան հաթապ թիւճճարընտան Նիգոլա Ատէմիրինին իթլասը հագգընտա լազըմ կէլէն մուամէլաթը դանունիյէ քեամիլէն իճրա օլունմուշ օլտուղունտան միւֆլիսի մերգում զիմմէթինտէ ալաճագլարընը իսապաթ իթմիշ օլան ալաճագլար միւֆլիսը մերգում թարափընտան թէքլիֆ օլունան գօնգօրտաթօնուն միղաքէրէ վէ գարարլաշտըրմասը իշիւն մուգատտէմա 17 թշրինի սանի 1293 թարիխինտէ ասհապը մաթլուպ տավէթ օլունմուշ իսէտէ հէնուզ քիմէսնէ կէլմէմիշ օլտուղունտան իշպու 1294 սէնէսի մարտըն 23 ինճի բէնճշէնպիհ կիւնիւ սաաթ 6 բատտէլերինտէ տէօրտիւնճիւ մահքէմէյի թիճարէթին ժիւժ գօմիսէրլեր տայրէսինէ կէլմէմէրի։

—

1878 մարտ 3 ճուտաա կիւնիւ սապահլարը, թօրհանէ համամընա խըրսզլար կիրիպ, օրթա չէքմէճէ իլէ թէզկեահտարըն չէքմէճէսինի աշրադ, 20 լիրա գատար բարամը ալմըշլար, վէ Պողոս իսմի իլէ օլան մէօհրիւմիւ տախի չալմըշլար տըր. իմամի պու թարիխտէն 61 կիւնէ գատաի Պողոս իսմինտէ, վէ օ մէօհիւր իլէ, հէր քիմէն եէտինտէ կէրէք սէնէտ վէ կէրէք մուգավէլէնամէ վար իսէ, կէթիրիպ տէյիշտիրսին, վէ 61 կիւնտէն սօնրա մէղքիւր մէօհիւր իլէ հէր նէ էվրագըմ կէլիր իսէ մուաթթալ հիւքմիւնտէ գալաճաղընը իխթար ու իրան իտէրիմ։

1878 մարտ 16

Գըլըճ-Ալի-Բաշա
համամճըը Պողոս

ՍԱՀԻՊ ՂԱԶԷԹԱ
ԿԱՐԱՊԵՏ Ց. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

Գալաթատ Բէնչէլմսիհ-բաղարընտա Ն՝ 41 Իրսի խանընտա

Գ. ԵՐԵԿՈՑԹ

1878 մարտ 20 Երկուշաբթի գիշեր ժամ 2 1/2

—

ՄԱՍ Ա.

ՆՈՒԱԳ. — Օր. Նարդաս. — Սօնաթ Պէթօվէն։

ԲԱՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ. — Տօքթէօր Ճէլալ Էֆէնտի։

ԶՆՆՈՒԹԻՒՆ ԶՂԱՑԻՆ ԴՐՈՒԹԵԱՆ. — (Շարունակութիւն նախորդ ատենաբանութեան։)

ՄԱՍ Բ.

ՆՈՒԱԳԲ. — Նոյն. — Ֆանթէզի էմբրոմթիւ լը չան տը լա Ֆիլէօզ։

ԲԱՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ. — Թովմաս էֆէնտի Թէզկիեան։ — ԾՐԱՆ ԵՒ ԱՐՈՒՍ

Ծանօթ. — Միանգամ ընդ միշտ կը ծանուցուի մեծ. հասարակութեան որ Լասրանիս մուտքն ազատ է. իսկ օթեկաց գինն է մի հինգնոց թղթադրամ։

ԻԼԱՆԼԱԹ

ՏԷՐԻՍԱԱՏԷՔ ԹՐԱՄՎԱՑ ՇԻՐԲԷԹԻ ԻԼԱՆ

Մարտ 11/23տէ իճթիմա իտէն մէճլիսի ումումիտէ վիրիլէն գարար ասքեամընճա, 11 վէ 12 նիւմէրօյու գուրբօնլարա պիրեր չէյդէք մէճիտիեէ վիրիլիպ, սէնէտաթտան քէսիլէճէյի չիրքէթին հիսսէտարլարընա իլան օլունուր։

Ապրիլին 8ինճի կիւնիւնտէն իթիպարէն, բաղար իրթէսի, չարչէնպիհ վէ ճուտա իրթէսի կիւնլերի էյլէտտէն սօնրա սաաթ 1տէն տէօրտէ գատար պօրտըրօլար թատիդ օլունմագ իշին գապուլ օլունուպ, պէտէլի տէ, 8 կիւն սօնրա վիրիլէճէք տիր։

Գալաթա, 1 ապրիլ 78

—

Իղհարը իթլաս իթմիշ օլան հաթապ թիւճճարընտան Նիգոլա Ատէմիրինին իթլասը հագգընտա լազըմ կէլէն մուամէլաթը դանունիյէ քեամիլէն իճրա օլունմուշ օլտուղունտան միւֆլիսի մերգում զիմմէթինտէ ալաճագլարընը իսապաթ իթմիշ օլան ալաճագլար միւֆլիսը մերգում թարափընտան թէքլիֆ օլունան գօնգօրտաթօնուն միղաքէրէ վէ գարարլաշտըրմասը իշիւն մուգատտէմա 17 թշրինի սանի 1293 թարիխինտէ ասհապը մաթլուպ տավէթ օլունմուշ իսէտէ հէնուզ քիմէսնէ կէլմէմիշ օլտուղունտան իշպու 1294 սէնէսի մարտըն 23 ինճի բէնճշէնպիհ կիւնիւ սաաթ 6 բատտէլերինտէ տէօրտիւնճիւ մահքէմէյի թիճարէթին ժիւժ գօմիսէրլեր տայրէսինէ կէլմէմէրի։

—

1878 մարտ 3 ճուտաա կիւնիւ սապահլարը, թօրհանէ համամընա խըրսզլար կիրիպ, օրթա չէքմէճէ իլէ թէզկեահտարըն չէքմէճէսինի աշրադ, 20 լիրա գատար բարամը ալմըշլար, վէ Պողոս իսմի իլէ օլան մէօհրիւմիւ տախի չալմըշլար տըր. իմամի պու թարիխտէն 61 կիւնէ գատաի Պողոս իսմինտէ, վէ օ մէօհիւր իլէ, հէր քիմէն եէտինտէ կէրէք սէնէտ վէ կէրէք մուգավէլէնամէ վար իսէ, կէթիրիպ տէյիշտիրսին, վէ 61 կիւնտէն սօնրա մէղքիւր մէօհիւր իլէ հէր նէ էվրագըմ կէլիր իսէ մուաթթալ հիւքմիւնտէ գալաճաղընը իխթար ու իրան իտէրիմ։

1878 մարտ 16

Գըլըճ-Ալի-Բաշա
համամճըը Պողոս

ՍԱՐԱՖԻՅԷ

ԴԱՀԱԹԱ ԲԻԱԶԱՍԸ

Էսկ. Ամ. 18 մարտ ազշմ. գր.		08	14
Էսկ. Ամ. 20 » սպհ. աշ.		08	30
Էն եիւքսէք		08	39
Էն աշաղը		08	30
Սաաթ 6		08	35
Իսթիդ. 63 (Մութօն)	6 0/0 ֆ.	38	
» 65 (Մութօն)	6 0/0 ֆր.	39	
» 1869 (Բիլեար)	6 0/0	37	
» 1872 (Պօն տիւ. Թրէզոր)	9 0/0	13	1/2
» 1873 (Բիլեար)	6 0/0	35	1/2
Բումէլի Շըմէնտոֆէր	3 0/0	28	
Իէրոր	փր.	2	
Հէվալէսիզ	փր.	1	
Ագշէ Փոսիսի	0/0	12	

—

ԱԳՍԻՕՆԼԱՐ ՖԻՑԱԹԸ

Քրէտի ժէնէր.	6 0/0 Լ. Օ.	2 10
Սօսի ժէն.	6 0/0 Լ. Ս. դր. ք.	2 28
Սթամպոլ Պանգասը		2 38
Սօսիէթէ Օթման	Լ. Ս. գ. ք.	2
Թրամվայ	5 0/0 Ղ. գ. ք	1 05
Լավրիօմ (մատէն)	գ. ք. ֆր.	60

—

ԱԴԶԷԼԷՐԻՆ ԲԻԱԶԱՍԸ

Օսմանլը լիրասը 100 ղրշոն	Ղրշ.	Փր
Ինկիլիզ լիրասը	10.9	
Ֆրանսըզ ալթունու	86	35
Բոլ	89	
Գերմէն ալթունու	50	30
Պէեազ մէհիսիյէ փարգը	6	3
Մէթալիք փարգը	20	
Պէշիք փարգը	20	
Պաղըր փարգը	68	
Գարպոն գայմէսի գաբիք	9	15

—

ԳԱՑՄԷՆԻՆ ԲԻՍԱՍԸ

Էն եիւքսէք	258
Էն աշաղը	248
Սաաթ 6	258

Պաղըր հիսապը իլէ, 100 ղ ուչլուգ գայմէ, 65 զուբուշ փր.

ԼՍԱՐԱՆ

ԸՆԹԵՐՑԱՍԻՐԱՑ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ
Ի ԹԱՏՐՈՆԻ ԲԱՐԵՍԼԷՐ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ
ՅՕԳԹԱԳԻՐ

—